

ΕΕ: Επισπεύδεται η χρηματοδότηση επενδύσεων του ΕΣΠΑ

Σειρά μέτρων τα οποία στοχεύουν στη διευκόλυνση της χρήσης από τα κράτη μέλη των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ και αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης παρουσίασε σήμερα από τις Βρυξέλλες η Επιτροπή περιφερειακής πολιτικής Ντανούτα Χιούμπνερ. Τα μέτρα αυτά θα τεθούν προς έγκριση στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ που θα πραγματοποιηθεί στις 11 και 12 Δεκεμβρίου στις Βρυξέλλες. Η Επιτροπή, ουσιαστικά προτείνει την προκαταβολική χρηματοδότηση εθνικών σχεδίων για το 2009 (από τους πόρους του ΕΣΠΑ-Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα της περιόδου 2007-2013) θέτοντας το επιπλέον ποσό των 6,3 δισ. ευρώ στη διάθεση των κρατών-μελών. Σε ό,τι αφορά τα συγκεκριμένα ποσά που θα μπορούν να εκταμιεύσουν τα κράτη-μέλη προκαταβολικά το 2009, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι για την Ελλάδα το ποσό αυτό ανέρχεται σε περίπου 409 εκατ. ευρώ.

Κομισιόν: «Καμπανάκι» για το πλαφόν συμμετοχής 20% σε επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας

Ένα βήμα πριν την παραπομπή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βρίσκεται η Ελλάδα, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά την κατάργηση των περιορισμών, όσον αφορά τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας, όπως ο ΟΤΕ, που θεσπίζονται με το νόμο 3631/2008. Υπενθυμίζεται ότι ο ισχύων νόμος ορίζει ως ανώτατο όριο απόκτησης δικαιωμάτων ψήφου σε εταιρείες στρατηγικής σημασίας από ιδιώτες το 20%, εκτός αν έχει χορηγηθεί προγενέστερη έγκριση από τη διυπουργική επιτροπή ιδιωτικοποιήσεων. Ο νόμος αυτός ψηφίστηκε την περασμένη άνοιξη, σε μια προσπάθεια αποτροπής ελέγχου του ΟΤΕ από τη MIG, υπό τον κ. Ανδρέα Βγενόπουλο. Η διαδικασία επί παραβάσει κινήθηκε με προειδοποιητική επιστολή το Μάιο του 2008. Μετά την ανάλυση της απάντησης της ελληνικής κυβέρνησης, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιορισμοί αντιπροσωπεύουν αδικαιολόγητα εμπόδια στους κανόνες της συνθήκης ΕΚ για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και την ελευθερία εγκατάστασης. Το αίτημα της Επιτροπής έχει τη μορφή αιτιολογημένης γνώμης που αποτελεί το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας επί παραβάσει του άρθρου 226 της Συνθήκης. Εάν δεν υπάρξει ικανοποιητική απάντηση εντός δύο μηνών, η Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει το θέμα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Πιστωτική επέκταση: Περαιτέρω επιβράδυνση των στεγαστικών δανείων τον Σεπτέμβριο

Ανοδο 18,1% παρουσίασε το Σεπτέμβριο η πιστωτική επέκταση στο σύνολό της αν και ο ρυθμός αύξησης της χρηματοδότησης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας επιβραδύνθηκε στο 19,7% έναντι 20,1% τον προηγούμενο μήνα. Ετσι η συνολική χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας ανέρχεται ... «αισιώς» στα 298,27 δισ. ευρώ. Όπως προκύπτει από τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, συνεχίζεται η επιβράδυνση του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης προς τα νοικοκυριά με την αύξηση των συνολικών δανείων να περιορίζεται στο 16,4%, ενώ οριακή μείωση παρουσίασε και ο ρυθμός αύξησης προς τις επιχειρήσεις, στο 20,5% από 20,6% τον Αύγουστο. Η επιβράδυνση του ρυθμού στα νοικοκυριά οφείλεται κυρίως στην επιβράδυνση του του ρυθμού αύξησης των στεγαστικών δανείων, η οποία περιορίστηκε στο 15,1% έναντι 15,5% τον Αύγουστο και 20,9% στις αρχές του χρόνου.

Γ. Προβόπουλος: Αισόδοξος ότι θα αποδώσουν οι συντονισμένες ενέργειες

Την εκτίμηση ότι η κρίση δεν θα διαρκέσει μόνο λίγους μήνες εξέφρασε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γ. Προβόπουλος, κατά την ομιλία του στη Ναυτιλιακή Λέσχη Πειραιώς. Εξέφρασε, ωστόσο, την αισιοδοξία του ότι πως οι διεθνείς συντονισμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κατάστασης θα οδηγήσουν σταδιακά σε ομαλοποίηση των συνθηκών στις αγορές, περιλαμβανομένης και της ναυτιλιακής. Και η νέα ανοδική πορεία, όπως ξεκίνησε, όπως είπε, θα είναι ασφαλέστερη, με λιγότερες αβεβαιότητες και κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία και το διεθνές πιστωτικό σύστημα. Ο διοικητής της ΤτΕ σημείωσε, ωστόσο, ότι, εάν παραταθεί επί μακρόν η χρηματοπιστωτική κρίση θα επηρεάσει τη χρηματοδότηση των ναυπηγικών προγραμμάτων των ελληνικών ναυτιλιακών εταιρειών. Μέχρι

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΑ	1908.18	1.84%
FTSE/ASE 20	985.56	1.71%
FTSE/ASE 40	2209.23	0.42%
FTSE/ASE 80	429.89	0.08%
FTSE/ASE 140	2231.55	1.49%

ΑΓΟΡΕΣ

Λονδίνο	4204.3	1.24%
Φρανκφούρτη	4628.75	1.50%
Παρίσι	326	1.77%
Dow Jones	8726.61	2.91%
Nasdaq	1532.1	4.60%
Τόκιο	8373.39	1.95%
Χονγκ Κονγκ	13552.06	1.37%

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Δολάριο	1.29	0.69%
Ελβετ. Φράγκο	1.545	0.06%
Στερλίνα	0.8358	-2.10%
Γεν	123.04	-0.03%

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Brent Λονδίνο	50.63	1.81%
Brent Ν.Υόρκη	54.09	-0.64%
Χρυσός	818.4	0.00%
Βαμβάκι	44.23	4.39%
Αργυρος	1027	0.00%
Πλατίνα	860	-1.12%

στιγμής, πάντως, για το 75% των συμβολαίων ναυπήγησης, όπως τόνισε, έχει εξασφαλιστεί χρηματοδότηση.

Ομόλογα: Το ραλι φωνάζει «προσοχή!»

Το πρόσφατο δυναμικό ράλι στα κρατικά ομόλογα ίσως και να πησιάζει το τέλος του μετά την ιστορική στροφή των επενδυτών στα πιο ασφαλή assets, η οποία έστειλε τις αποδόσεις τους στα χαμηλότερα επίπεδα που έχουμε δει από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Όμως το πότε θα έλθει η στιγμή αυτού του πάτου της αγοράς ομολόγων, είναι το μέγα ερώτημα για τους επενδυτές ομολόγων. Το τεράστιο κύμα εκδόσεων ομολόγων στο οποίο προχωρούν οι ΗΠΑ αλλά και οι άλλες μεγάλες κυβερνήσεις με σκοπό την χρηματοδότηση τόσο του παγκόσμιου τραπεζικού συστήματος όσο και των οικονομικών πακέτων διάσωσης, τελικά θα πνίξει τις αγορές, στέλνοντας τις αποδόσεις τους στα ουράνια και αυτή είναι η μεγάλη ανησυχία των αναλυτών της αγοράς ομολόγων. Σύμφωνα με τη UBS, ο νόμος της δημοσιονομικής ανάπτυξης σημαίνει πως οι εκδόσεις στις οποίες προχωρούν οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να τις ... πάρουν πίσω. Τα ομόλογα θα πουληθούν, το ερώτημα είναι σε ποια τιμή όμως... Το timing αποτελεί το σημαντικότερο πράγμα για τους fund managers, οι οποίοι ακόμη στοιχηματίζουν πως οι αποδόσεις των ομολόγων έχουν κι άλλο περιθώριο να πέσουν, ή για αυτούς οι οποίοι κρύβονται προσωρινά σε αυτές τις αγορές περιμένοντας τα βίαια sell offs στις μετοχές και τα εταιρικά ομόλογα να σταματήσουν

ING: Συγκρατημένες προσδοκίες για το 2009

Οι χαμηλότερες τιμές των εμπορευμάτων και τα μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας θα αποτρέψουν την οικονομική σύνθλιψη (depression) και μία μετριοπαθής ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης αναμένεται κατά το β' εξάμηνο του 2009, σύμφωνα με την ING Investment Management. Όπως τονίζει, οι μερισματικές αποδόσεις το 2009 θα γίνουν πιο σημαντικές, οι ευκαιρίες στα εταιρικά ομόλογα θα είναι μεγαλύτερες από αυτές στις μετοχές και το δολάριο αναμένεται και πάλι να πάρει την οδό της ενίσχυσης. Ο διεθνής οίκος τονίζει πως διατηρεί συγκρατημένα θετικές προσδοκίες για το 2009. Κατά την περίοδο της οικονομικής επιβράδυνσης, εκτιμά ότι τα εταιρικά κέρδη θα συρρικνωθούν κατά μέσο όρο από 30% έως 40%. Αν και αναμένει τα μερίσματα να περικοπούν περίπου 20% κατά μέσο όρο, οι μερισματικές αποδόσεις θα παραμείνουν υψηλότερες σε σύγκριση με τα επιτόκια. Τόσο η συρρίκνωση των εταιρικών κερδών, όσο και οι περικοπές των μερισμάτων έχουν ήδη ενσωματωθεί στις τιμές από τις αγορές. Όπως τονίζει η ING, μία διατηρήσιμη ανάκαμψη δε μπορεί να προκύψει αν πρώτα τα εταιρικά κέρδη δεν αγγίξουν το χαμηλότερο σημείο τους, γεγονός που δεν θα συμβεί μέχρι το τέλος του 2009 το νωρίτερο.

Forthnet: Διεύρυνση ζημιών

αλλά και σημαντικά αυξημένο τζίρο

Διευρυμένες καθαρές ζημιές στα 32 εκατ. ευρώ έναντι 24 εκατ. ευρώ πέρυσι ενώ μείωση στα αρνητικά EBITDA από 18,1 εκατ. ευρώ σε 7,1 εκατ. ευρώ πέρυσι παρουσίασε η Forthnet στο εννεάμηνο.

Η διεύρυνση των ζημιών αποδίδεται στην εκτέλεση του επενδυτικού της προγράμματος για επέκταση του δικτύου της.

Ο τζίρος του ομίλου το ίδιο διάστημα εμφανίζεται αυξημένος κατά 25,8%. Στην ανακοίνωσή της η εταιρεία επισημαίνει την αύξηση των νέων συνδρομητών της σε ΑΠΤΒ, οι οποίοι και έφθασαν σε 26,1 χιλιάδες με το μερίδιο της εταιρείας στις νέες ενεργοποιήσεις ΑΠΤΒ του 3ου τριμήνου να φθάνει στο 32%. Συνολικά, 172 χιλιάδες ήταν οι ενεργοί πελάτες ΑΠΤΒ στο τέλος Σεπτεμβρίου '08, ενώ στο τέλος Νοεμβρίου έφθασαν τους 196 χιλιάδες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τον περασμένο Αύγουστο ο όμιλος ολοκλήρωσε την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της Netmed και Intervision

Vivartia : Αναθεωρεί

το επιχειρηματικό της σχέδιο

Σε αναθεώρηση του υφισταμένου επιχειρηματικού σχεδίου, το οποίο είχε ανακοινωθεί στο επενδυτικό κοινό στις 25.10.2007 προχωρά η Vivartia. Όπως τονίζει η διοίκηση, η αναθεώρηση αυτή κατέστη αναγκαία κυρίως επειδή η προβλεφθείσα στο εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο αξιοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων του ομίλου με τη μορφή της τιτλοποίησης μέχρι του ποσού των 400 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία αποτελούσε μία από τις βασικές παραδοχές αυτού, δεν φαίνεται, τουλάχιστον προς το παρόν, πιθανή λόγω της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας.

Πετρέλαιο: Υποχωρούν σήμερα οι τιμές, ανάκαμψη της ζήτησης βλέπει η IEA

Αποκλιμακώνονται οι τιμές του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές εμπορευμάτων, μετά τα στοιχεία που είδαν το φως της δημοσιότητας για αύξηση των αμερικανικών αποθεμάτων, και τις ενδείξεις για μείωση της ζήτησης, λόγω της οικονομικής κρίσης. Αυτή την ώρα η τιμή του συμβολαίου του αργού παράδοσης Ιανουαρίου υποχωρεί κατά 1,25 δολάρια ή 2,30%, στα 53,19 δολάρια το βαρέλι. Επίσης, η τιμή του πετρελαίου Μπρεντ άμεσης παράδοσης υποχωρεί κατά 1,49%, στα 50,31 δολάρια το βαρέλι. Χθες ανακοινώθηκαν τα εβδομαδιαία στοιχεία που έδειξαν την αύξηση των αποθεμάτων αργού και βενζίνης στις ΗΠΑ, ενώ επίσης, η ζήτηση για βενζίνη μειώθηκε κατά 1,3%. Ακόμη, χθες δημοσιοποιήθηκαν τα στοιχεία για καταναλωτικές δαπάνες και τις παραγγελίες διαρκών αγαθών τον Οκτώβριο στις ΗΠΑ, τα

οποία ήταν λίαν απογοητευτικά και υποδεικνύουν ότι η αγοραστική δύναμη των Αμερικανών εξασθενεί.

Εν τω μεταξύ νεώτερες εκτιμήσεις της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας θέλουν τη ζήτηση για πετρέλαιο να ανακάμπει τη διετία 2010-2011 και τις τιμές τη δεδομένη χρονική περίοδο να ξεπερνούν ίσως ακόμη και τα υψηλά επίπεδα του Ιουλίου 2008. Αξίζει να σημειωθεί πως τον περασμένο Ιούλιο η τιμή του πετρελαίου είχε ξεπεράσει τα 147 δολάρια το βαρέλι.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής αναλυτή της IEA, κ. Φάτιχ Μπιρόλ, οι πιέσεις στην αγορά μαύρου χρυσού θα παραμείνουν καθόλη τη διάρκεια του 2009 και η ζήτηση θα κινηθεί ανοδικά από το 2010 και μετά. Πάντως, όπως λέει, «υπάρχει ακόμη αυξημένη ζήτηση για πετρέλαιο από χώρες όπως η Ινδία και η Κίνα και το πώς θα διαμορφωθούν οι τιμές θα εξαρτηθεί κυρίως από το πώς θα εξελιχθεί η οικονομία».

ΔΕΗ: Μεγαλύτερες των προβλέψεων ζημιές

Μπορεί τα συνολικά έσοδα της ΔΕΗ στο εννεάμηνο να ήταν αυξημένα κατά 15%, εντούτοις η κερδοφορία της επιχείρησης χτύπησε «κόκκινο», παρουσιάζοντας ζημιές έναντι κερδών.

Μάλιστα οι ζημιές του τρίτου τριμήνου ήταν σαφώς μεγαλύτερες από τις προβλέψεις των αναλυτών, κάνοντας ακόμη πιο επιτακτικό το ερώτημα πότε θα γυρίσει στην κερδοφορία.

Ο λόγος ήταν οι ισχυρές ζημιές που παρουσίασε το τρίτο τρίμηνο, ύψους 132,8 εκατ. ευρώ έναντι κερδών 39,2 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι, οι οποίες και ήταν σαφώς μεγαλύτερες από τις εκτιμήσεις των αναλυτών, οι οποίοι τις ανέμεναν κατά μέσο όρο στα 112,1 εκατ. ευρώ.

Ετσι το ενδιαφέρον εστιάζεται πλέον στο πότε μέσα στο 2009 θα γυρίσει η επιχείρηση στην κερδοφορία.

Τώρα στα αποτελέσματα, στο εννεάμηνο, οι καθαρές ζημιές της ανήλθαν σε 244,6 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών κερδών 60,2 εκατ. που ήταν στο εννεάμηνο του 2007. Τα συνολικά έσοδα, από την άλλη πλευρά, αυξήθηκαν στα 4.416 εκατ. από 3.842 εκατ. το εννεάμηνο του 2007, σημειώνοντας άνοδο κατά 574,5 εκατ. ή ποσοστό 15,0%. Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) μειώθηκαν σε 280,8 εκατ. έναντι 610,8 εκατ. το εννεάμηνο του 2007, μειωμένα κατά 330,0 εκατ. ή ποσοστό 54,0%. Το περιθώριο EBITDA περιορίστηκε σε 6,4%, σε σύγκριση με 15,9% το εννεάμηνο του 2007. Όπως σημειώνει μάλιστα η διοίκηση του οργανισμού, το συνολικό όφελος στο εννεάμηνο του 2008 από τις αυξήσεις των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας (11,9%, 428 εκατ.), αντισταθμίστηκε πλήρως από τη συνολική επίδραση (676,7 εκατ.) της αύξησης των τιμών στη δαπάνη για υγρά καύσιμα, φυσικό αέριο και αγορές ενέργειας και από τη δαπάνη για CO2.

Ο ΚΕΡΔΟΣκόπος γράφει

#.. Η στήλη δεν θα μπορούσε να μην σταθεί στην ιστορική νίκη του **Παναθηναϊκού** επί της Ίντερ μέσα στο Μιλάνο. Από τη στιγμή που η αγορά πηγαίνει χάλια, λίγες είναι οι χαρές που μάς έμειναν φίλτατοι, και μία από αυτές είναι το ποδόσφαιρο...

#.. Τα καλύτερα των αναμενομένων αποτελέσματα της **Εθνικής** και του **ΟΤΕ** και τα προεξοφλημένα κακά οικονομικά μαντάτα της **ΔΕΗ**, δίνουν νέα ώθηση στην αγορά κατά τη συνεδρίαση της Πέμπτης, με τον γενικό δείκτη να

απομακρύνεται σχετικά και από τις 1.900 μονάδες. Έχουμε γράψει και έχουμε δικαιωθεί πως όσο η αγορά κρατιέται πάνω από τις 1.800 μονάδες, τόσο το καλύτερο για να μην δούμε νέα χαμηλά. σαν κι αυτά του Μαρτίου 2003. Ήδη, η μετοχή της **Alpha Bank** κινείται στα χαμηλότερα επίπεδα εδώ και 5,5 χρόνια. Το ίδιο ισχύει και για την Κύπρο, η οποία πληρώνει την χρεωστική υποβάθμιση της JP Morgan, που στην έριξε από τα 15 στα 5 ευρώ (την τιμή στόχο, εννοούμε). Χωρίς να έχουν μπει στο καλάθι τα αποτελέσματα των κατασκευαστικών εταιρειών για το εννεάμηνο, όπου αναμένεται να είναι άσχημα, η μέχρι τώρα

εικόνα τους δείχνει μείωση μεν, αλλά όχι όσο ήταν πριν από μία εβδομάδα που είχαν ανακοινώσει μεγέθη 60 εταιρείες. Δηλαδή πριν από μία εβδομάδα η εικόνα των οικονομικών αποτελεσμάτων εννεαμήνου έδειχνε πτώση πάνω από 27%, όταν τα αποτελέσματα των εταιρειών στην Wall Street εμφανίζονταν μειωμένα σχεδόν κατά 20%.

#.. Χωρίς να έχουν περιληφθεί ΔΕΗ και Εθνική και σε σύνολο 120 εισηγμένων που έχουν δημοσιοποιήσει τα οικονομικά τους στοιχεία προκύπτει πτώση **13%** και αύξηση του **EBITDA** κατά 2%.